

Dyrkning af grynhavre - optimal udsædsmængde

af Anders Schou

Havre til grynhavre har de senere år været en afgrøde som har givet et højt dækningsbidrag. Priserne har været høje i både 2006-2007 og samtidig har havre givet pæne udbytter. I 2007 var priserne på grynhavre historisk høje og nærmede sig 300 kr/hkg. I 2008 ser billedet noget anderledes ud og i oktober kom prisen på grynhavre ned på 220 kr./hkg.

Havre til gryn skal opfylde en række kvalitetsparametre for at kunne klassificeres som grynhavre. Den skal have en høj hektolitervægt, på mindst 55 kg/hektoliter og kernerne skal være store og lyse. Sorten Flämingsprofi har normalt kunnet overholde disse krav under de rette dyrkningsforhold.

Økologisk Rådgivning har i år udført 2 landsforsøg med stigende udsædsmængde i grynhavre. I forsøget indgik de to sorter Flämingsprofi og Kerstin. Flämingsprofi har været anvendt i Danmark i flere år. Kerstin er en svensk sort, som er uafprøvet under danske forhold, men sorten virker interessant som grynhavre. Resultaterne af forsøget fremgår af tabel 1.

Spireprocenten har været svingende, men ligger i de fleste forsøgsled til den lave side. I flere led er spireprocenten således nede under 90%, hvilket er for lavt.

Udbytterne er stigende med udsædsmængden i begge sorter. Fra 200 til 300 kerne/m² sker den største relative fremgang i udbyt-

Billede 1. Her er der basis for havregryn.
Foto: Thorkild S. Birkmose, Landscentret.

ter for begge sorter. Det højeste samlede udbytte er opnået i Flämingsprofi ved 500 kerner/m² med 39,0 hkg/ha og for Kerstin ved 300 til 400 kerner/m² med ca. 35 hkg/ha. Flämingsprofi gav det højeste udbytte af de to sorter.

Sammenhængen mellem udsædsmængde og hektolitervægt er usikker, men der ser ud til at være en tendens til stigende hektolitervægt ved stigende udsædsmængde.

Konklusion

Den optimale udsædsmængde i grynhavre ligger mellem 350-450 kerner/m².

Hektolitervægten ser ud til at være stigende med stigende udsædsmængde

Tabel 1. Udbytte af to havresorter ved stigende udsædsmængde. Foreløbige resultater af 2 landsforsøg, 2008.

Sort	Plantetal/m ²		HL-vægt kg/hl	Udbytte hkg/ha
	udsået	fremspiret		
Flämingsprofi	200	197	52.9	23.9
	300	261	54.4	35.9
	400	336	52.4	36.6
	500	474	55.4	39.0
Kerstin	200	189	54.9	25.1
	300	279	54.6	31.3
	400	358	55.4	35.8
	500	434	52.2	34.5

Billede 2. Kraftig manganmangel i havre. Foto: A. From Nielsen, Landscentret.